

ÉVES JELENTÉS 2011

Összefoglalás (HU)

eiopa

EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY

Összefoglalás

Összefoglalás

Az EBFH 2011-ben kezdte meg munkáját európai felügyeleti hatóságként. Az EBFH fő prioritásai 2011-ben a következő területeket érintették:

1. Solvency II,
2. foglalkoztatói nyugdíjak,
3. fogyasztóvédelem és pénzügyi innováció,
4. felügyeleti kollégiumok és határokon átnyúló válságkezelés és rendezés,
5. pénzügyi stabilitás.

Összefoglalás

1. Solvency II

2011-ben az EBFH a Solvency II-höz tartozó végleges szabályozási intézkedéscsomag, a standardtervezetek és iránymutatások elkészítésére összpontosított.

Az EBFH fő eredményeinek egyike 2011-ben az ötödik mennyiségi hatástanulmányról (QIS5) szóló jelentés volt, amely összefoglalta a Solvency II szabályozási kerethez készítendő részletes végrehajtási intézkedések lehetséges hatását. A QIS5 a pénzügyi szektorban valaha készített legambiciózusabb és átfogóbb hatástanulmány, amely legalább 2500 szervezet, valamint a tagállamok és az EBFH több mint 100 felügyeleti munkatársának közvetlen bevonásával készült, akik csaknem egy teljes éven át dolgoztak együtt.

Az EBFH 2011-ben két területen indított el hivatalos nyilvános konzultációt, amelyeken az ágazattal folytatott korai vita és előkészítés különösen fontos. E konzultációk témái a beszámolásra és a közzétételre vonatkozó standardtervezetek és iránymutatások, valamint a saját kockázat és a szolvencia értékelésére vonatkozó iránymutatások (ORSA) voltak.

2011 végén az EBFH további tanáccsal látta el az Európai Bizottságot a nem életbiztosítási kockázati modul kalibrálása tekintetében. A katasztrófakockázat területén az EBFH elkészítette végleges ajánlását számos, nem-életbiztosítási és egészségügyi katasztrófakockázattal kapcsolatos rendezetlen kérdésre vonatkozó végrehajtási intézkedés tekintetében.

2011-ben több munkacsoport befejezte munkáját, aminek eredményeképpen a következő jelentéseket tették közzé: „A díj és a tartalékolási kockázati tényezők kalibrálása a Solvency II standard formulájában” és „A jövőbeni díjából származó várható nyereséggel foglalkozó munkacsoport jelentése”.

Végezetül az EBFH a biztosítási és viszontbiztosítási érdekképviseleti csoportjának létrehozása óta megtapasztalhatta a csoport által képviselt szakértelem, valamint nézetek és érdekek széles körének előnyeit, és aktívan bevonja a csoport tagjait a Solvency II fő vonatkozásai kapcsán.

2. Foglalkoztatói nyugdíjak

2011-ben az EBFH foglalkoztatói nyugdíjakkal kapcsolatos munkájának középpontjában főként a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tevékenységéről és felügyeletéről szóló 2003/41/EK irányelv (a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekről szóló irányelv) felülvizsgálata tekintetében az Európai Bizottságtól érkezett tanácsadás iránti kérelemre történő válaszadás állt.

A tanácsadás iránti kérelemmel kapcsolatos munka négy alcsoportban folyt, amelyek mind egymással párhuzamosan dolgoztak, de mind a foglalkoztatói nyugdíjakkal foglalkozó bizottságnak (OPC) számoltak be.

Az EBFH 2011-ben több felmérésen alapuló jelentést is készített a beszámolási követelményekről, a befizetésekkel meghatározott nyugdíjrendszerekkel kapcsolatos kockázatokról és a belépés előtti tájékoztatásról. E felméréseket a tanácsadás iránti kérelemre való válaszadás közös technikai alapjának biztosítása céljából bonyolították le. 2011 folyamán az EBFH két nyilvános konzultációt folytatott a tanács tervezetéről. Az elsőre 2011. július 8. és augusztus 15. között került sor a tanácsadás iránti kérelem egyes kiválasztott szempontjainak tárgyában. A második, 2011. október 25. és 2012. január 2. között tartott konzultáció témája pedig a tanács teljes tervezete volt.

Az EBFH 2011 során emellett benyújtotta az ERKT-nek a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményekre vonatkozó adatkövetelményekkel kapcsolatos anyagát, és közzétette a piac alakulásáról szóló rendszeres jelentését.

3. Fogyasztóvédelem és pénzügyi innováció

Az EBFH a kezdetektől fogva munkája sarokkövének tekinti a fogyasztóvédelmet, illetve olyan területnek, amelyen változást kell elérni, ezért az EBFH proaktívan tevékenykedett a fogyasztóvédelem és a pénzügyi innováció területén.

2011 folyamán a hatóság elkészítette a biztosítási vállalkozások általi panaszkezelés iránymutatásaira irányuló javaslatot, a biztosítási vállalkozások legjobb panaszkezelési gyakorlatairól szóló jelentést, és befejezte a pénzügyi műveltségről és az illetékes hatóságok oktatási kezdeményezéseiről szóló jelentést. Az EBFH emellett adatokat gyűjtött a fogyasztói trendekről tagjainak körében, hogy egy kezdeti áttekintést készítsen, amely e trendeket elemzi és beszámol azokról.

A hatóság a nemzeti jogokban a biztosításközvetítési irányelv (IMD) rendelkezéseinek megsértése esetére meghatározott (büntetőjogi és közigazgatási) szankciók széles körű felmérése révén az IMD Európai Bizottság általi felülvizsgálatához is megfelelő alanyagot biztosított.

A külső kötelezettségvállalás – ideértve az EBFH két érdekképviseleti csoportja által biztosított szakértői anyagok felhasználását és az EBFH első fogyasztóvédelmi stratégiai napjának megtartását – szintén döntő jelentőségű volt abban, hogy az EBFH 2011-ben elérte céljait.

¹ Ez és a többi kiadvány az EBFH weboldalán, a „Publications” (Kiadványok) menüpontra kattintva tekinthető meg.

4. Felügyeleti kollégiumok és határokon átnyúló válságkezelés és rendezés

Az EBFH feladatai a szabályozási munkán túl konkrét felügyeleti hatáskörökre is kiterjednek, amelyeknek része a különböző felügyeleti kollégiumok tagjaként betöltött bővített szerepkör.

Az EBFH kollégiuma által végzett munka általános stratégiai célja az, hogy megszilárdítsa az Európai Gazdasági Térség (EGT) felügyeleti közösségének helyzetét a határokon átnyúló tevékenységet folytató biztosítási csoportokkal szemben, a csoport- és az egyéni felügyelet javára egyaránt. 2011-ben körülbelül 89 határokon átnyúló vállalkozással rendelkező biztosítási csoportot tartottak nyilván az EGT-ben. Az év során 69 csoport számára szerveztek felügyeleti kollégiumot, amely legalább egyszer ténylegesen összeült vagy telekonferenciát tartott. A rendezvények megszervezését összesen 14 nemzeti felügyeleti hatóság végezte csoportfelügyeleti hatósággént. Az EBFH a kezdeti szakaszban, a létrehozása utáni első évben 55 csoport kollégiumi ülésén és/vagy telekonferenciáján vett részt.

2011 elején az EBFH a többi európai felügyeleti hatósággal együtt kidolgozta a vészhelyzetek kezelésére szolgáló átmeneti eljárások készletét. 2011 márciusában kineveztek egy válságkezeléssel foglalkozó, kirendelt nemzeti szakértőt, majd az EBFH megkezdte az állandó válságkezelési keret létrehozásával kapcsolatos munkát. Ebben kulcsszerepet játszott a válságkezelési stratégiai politika kidolgozása. 2011 végén a válságkezeléssel foglalkozó munkacsoport egy válságmegszakítással és válságkezeléssel kapcsolatos, átfogó döntéshozatali keretet adott át.

5. Pénzügyi stabilitás

2011-ben az EBFH pénzügyi stabilitási kezdeményezéseinek közös témája a trendek, a lehetséges kockázatok és a mikro- és makrogazdasági fejleményekből eredő sérülékeny pontok korai szakaszban történő azonosítása, valamint adott esetben az érintett uniós intézmények tájékoztatása volt. Ez konkrét és rendszeres piaci nyomon követés, az információk megosztása és a pénzügyi stabilitással foglalkozó bizottságban (FSC) az enyhítő intézkedésekről folytatott viták révén valósult meg. Az EBFH pénzügyi stabilitással foglalkozó bizottsága e célkitűzéssel összhangban 2011 októberében létrehozta első (kísérleti) kockázati tábláját („risk dashboard”), amely a rendszerszintű kockázat azonosításában és mérésében segítő, közös mennyiségi és minőségi mutatókészletet tartalmazott. Ezt a táblát az európai felügyeleti hatóságok és az ERKT közös erőfeszítéseiként tovább kell fejleszteni.

Az EBFH 2011 folyamán aktív tagja volt az ERKT irányítóbizottságának, amelyet az ERKT döntéshozatali folyamatainak segítése érdekében hoztak létre. Az EBFH részt vett az ERKT szakmai tanácsadó bizottságában (ATC) és annak szakmai albizottságaiban is, elsősorban a biztosítás és a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények ágazatában felmerülő, potenciálisan rendszerszinten fontos kérdések azonosítására összpontosítva. Mindezek mellett az EBFH részt vett az ATC és a tudományos tanácsadó bizottság (ASC) szakértői csoportjában, amely az államadósságból adódó kitétségek szabályozási kezelésével foglalkozik.

2011-ben a három európai felügyeleti hatóság és az ERKT közös megállapodást írt alá, amelynek tárgya különleges titoktartási eljárások létrehozása volt az ERKT titkárságán az egyes pénzügyi intézményekre vonatkozó információk, valamint azoknak az információknak a védelme érdekében, amelyekből egyes pénzügyi intézmények azonosíthatók.

Az EBFH megkezdte egy adatbázis kialakítását is az Európai Unióban működő foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények, biztosítási és viszontbiztosítási intézmények aktuális és múltbeli adataival.

2011 alatt az EBFH harmonizált, páneurópai, általános és alacsony hozamú környezetre vonatkozó stressztesztet végzett a biztosítási ágazat tekintetében az ERKT-vel az EKB-vel és az EBH-vel együttműködésben.

2011 júniusában és decemberében az EBFH közzétette két féléves pénzügyi stabilitási jelentését, amelyek az európai biztosítás, viszontbiztosítás és foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények gazdasági megbízhatóságának értékelését tartalmazzák. 2011 decemberében az EBFH nyilvános konzultációra bocsátotta a Solvency II hatálybalépését követően az ágazati kockázat rendszeres értékeléséhez és a pénzügyi fejlemények nyomon követéséhez szükséges adatbejelentési sablonkészletet.

Külső kommunikáció

Az EBFH egyik új feladata az Európai Unió kívüli felügyelettel való párbeszéd és együttműködés előmozdítása. 2011 folyamán az EBFH erősíteni tudta a meglévő kapcsolatokat, új szabályozási és felügyeleti párbeszédet és kapcsolatokat tudott kezdeményezni, aktívan részt tudott venni a nemzetközi szabványok meghatározására irányuló munkában, és előkészítette a terepet egy új EBFH megfigyelő – a pénzügyi szolgáltatások felügyeletével foglalkozó horvát ügynökség – 2012-es fogadásához. Ezen túlmenően három jogrendszer (Svájc, Bermuda és Japán) egyenértékűségi értékelésére vonatkozóan kellő időben átadták az első jelentéstervezeteket az Európai Bizottságnak.

Az EBFH jól megalapozott képzési program meghirdetése révén folytatta a felügyeleti konvergenciával és kultúrával kapcsolatos tevékenységeket. 2011-ben az EBFH és más felügyeleti hatóságok 21 ágazatközi és ágazati szemináriumot bonyolítottak le. Ezen túlmenően az EBFH 3 nyilvános rendezvényt szervezett, így az EBFH éves konferenciáját, a transzatlanti biztosítási csoportfelügyelettel foglalkozó nemzetközi konferenciát és az EBFH fogyasztóvédelmi stratégiai napját, amelyek az ágazati résztvevők és az érdekelt felek szervezetei előtt is nyitva álltak. 2011 folyamán a felügyeleti hatóságok és az ágazat több mint 1240 képviselője vett részt az EBFH képzési tevékenységeiben és nyilvános rendezvényein.

Nyilvános kommunikációs tevékenységei során az EBFH a fő tevékenységi területeivel kapcsolatos különböző szakmai és jogi kérdések kifejtésére összpontosított; ezek közé

tartoznak a következők: biztosítás, Solvency II , foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények, fogyasztóvédelem, pénzügyi stabilitás, pénzügyi innováció és az új európai felügyeleti hatóságok szerepének tisztázása. 2011 végén az EBFH egy külön e-mail-es forróvonalat hozott létre a nyilvánosságtól érkező megkeresések fogadására.

2011-ben az EBFH vezetőségének képviselői 42 konferencián, kerekasztal-megbeszélésen és más nyilvános rendezvényen vettek részt, és 28 beszédet és előadást tartottak. Emellett 34 megbeszélést tartottak ágazati képviselőkkel és nemzetközi szabályozó hatóságokkal. Európában a média egyre nagyobb érdeklődést mutat a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszere és különösen az EBFH tevékenységei iránt. Az EBFH vezetése 35 interjút adott a média számos képviselőjének, az EBFH sajtóirodája által kezelt médiamegkeresések száma pedig 248 volt. Médiakapcsolati tevékenységeinek keretében az EBFH négy sajtókonferenciát és tájékoztatót szervezett, valamint 32 sajtó- és webközleményt adott ki.

2011 folyamán az EBFH 20 jelentést és beadványt készített aktuális témákról a szakmai közönség és az uniós intézmények számára. 2011-ben az EBFH weboldalát 150 514 egyéni látogató kereste fel, akik 5 048 246 oldalt tekintettek meg, és a regisztrációval rendelkezők 40 hírlevelet kaptak e-mailben.

Szervezeti fejlemények

A szervezeti kérdések szempontjából 2011 folyamán a munkaerő-felvétel jelentette az EBFH számára az egyik fő munkaterületet. 2011. január 1-jén az EBFH személyzete 27 főből állt, ám a hatóság az évet 56 fős személyzettel zárta, amelynek néhány kirendelt nemzeti szakértő is tagja volt. A vezetői csapat is két egységvezetővel bővült.

Az EBFH mint európai hatóság új működési keretéhez kapcsolódó különböző szabályok végrehajtása szintén fontos mérföldkövet jelentett, amelyet a korábban említett szakmai munka mellett párhuzamosan, annak akadályozása nélkül végeztek.

Az elkövetkező évek stratégiai céljai

2011-ben az EBFH a következő stratégiai irányvonalakat határozta meg az egyes tevékenységi területeken.

A hatóság a szabályozás tekintetében:

- a biztosítás és a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények felügyelete terén hozzájárul az uniós szabványmeghatározási folyamathoz;
- kötelező szabályozás- és végrehajtás-technikai standardtervezeteket dolgoz ki az EBFH-rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett jogalkotási aktusok alapján;
- iránymutatásokat és ajánlásokat ad ki az uniós jog közös, egységes és következetes alkalmazása, valamint következetes, eredményes és hatékony felügyeleti gyakorlatok létrehozása céljából;
- tanácsot ad a kockázaton alapuló uniós keret kidolgozásához a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények területén;
- tanácsot ad a biztosítási üzleti modell jellegének megfelelő válságmegelőzés, -kezelés és -megoldás uniós keretének kidolgozásához;
- az európai felügyeleti hatóságok közös bizottságának munkáján keresztül tanácsot ad a pénzügyi konglomerátumokra alkalmazandó uniós keret tekintetében;
- véleményekkel látja el az uniós intézményeket a hatáskörén belüli területeken, kérésre és saját kezdeményezésre egyaránt;
- szabályozási munkájának fejlesztéséhez megfelelő hatásvizsgálati módszertanokat alkalmazva hozzájárul a jobb uniós szabályozáshoz.

A hatóság a felügyelet tekintetében:

- a felügyeleti kollégiumokon belül megkönnyíti és elősegíti a vonatkozó információk és adatok cseréjét;
- felügyeli és javítja a felügyeleti kollégiumok működését;
- általános éves cselekvési tervet határoz meg a felügyeleti kollégiumok számára, és nyomon követi annak végrehajtását;
- közös keretet hoz létre a felügyeleti konvergencia elősegítése céljából a Solvency II szerinti felügyeleti felülvizsgálati folyamat végrehajtása tekintetében;
- operatív keretet alakít ki, amely felöleli az EBFH és a nemzeti felügyeleti hatóságok közötti együttműködési mechanizmusokat, hogy ezzel hozzájáruljon a következetes és összehangolt válságkezeléshez az Európai Unióban;
- felülvizsgálja a vonatkozó szabályozás- és végrehajtás-technikai standardok, valamint az EBFH által kiadott iránymutatások és ajánlások nemzeti felügyeleti hatóságok általi alkalmazását;
- a felügyeleti eredmények következetességének további megszilárdítása érdekében megszervezi és elvégzi a nemzeti felügyeleti hatóságok tevékenységeinek szakmai vizsgálatát a biztosítás és a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények területén.

A hatóság a fogyasztóvédelem tekintetében:

- elősegíti a kötvénytulajdonosok, a nyugdíjrendszeri tagok és kedvezményezettek védelmét azáltal, hogy a termékkockázatokra és költségekre, a vonatkozó szabályozási követelményekre és panaszkezelési eljárásokra vonatkozó szabványosítottabb és összehasonlíthatóbb információk kidolgozása révén előmozdítja az átláthatóságot, az egyszerűséget és a méltányosságot;
- a termékjellemzők és elosztási folyamatok által – nemcsak a fogyasztóvédelemre, hanem a pénzügyi intézmények pénzügyi helyzetére is – gyakorolt hatás értékelésére vonatkozó közös módszertanok kidolgozása révén fokozza a fogyasztóvédelmet;
- figyelmeztetéseket ad ki bizonyos pénzügyi tevékenységek tekintetében, vagy adott esetben átmenetileg tiltja vagy korlátozza azokat;
- a fogyasztóspecifikus kockázatok meghatározása és nyomon követése révén gyűjti, elemzi a fogyasztói trendeket és beszámol azokról, annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi intézmények megfelelően figyelembe vegyék a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos kockázatokat;
- hozzájárul a biztosítási termékek – és több ágazat összefüggésében az európai felügyeleti hatóságok közös bizottsága révén a lakossági befektetési termékek – értékesítése és forgalmazása tekintetében végzett további ágazati munkához, biztosítva a biztosítási ágazat sajátos jellemzőinek megfelelő figyelembevételét;
- minimumszabványokat dolgoz ki a pénzügyi intézmények fogyasztókkal érintkező személyzetének képzése és szakértelme tekintetében, és gondoskodik az összeférhetlenségek elkerüléséről vagy mérsékléséről;
- hozzájárul a fogyasztók oktatásához és pénzügyi jártasságának javításához azáltal, hogy tájékoztatást nyújt a nemzeti felügyelet szerepéről és feladatairól, és hasznos pénzügyi oktatási anyagokat ajánl a fogyasztók figyelmébe;
- igyekszik kellő mértékben megerősíteni a fogyasztók helyzetét annak támogatása révén, hogy mind a pénzügyi intézményeknél, mind az illetékes alternatív vitarendezési mechanizmusokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban hatékony fogyasztói jogorvoslati eljárásokat állapítsanak meg;
- segít a nemzeti biztosítási garanciarendszerek megfelelően finanszírozott és kellően harmonizált európai hálózata iránti igény értékelésében.

A hatóság a pénzügyi stabilitás tekintetében:

- a biztosítási és foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményi piacok mikroprudenciális felügyeletéből gyűjtött információk alapján azonosítja a trendeket, potenciális kockázatokat és sérülékeny pontokat;
- stressztesztelési kereteket dolgoz ki, és rendszeres időközönként elvégzi e teszteket a sérülékeny pontok azonosítása, a piac stabilitásának tesztelése és az esetleges rendszerszintű kockázatot jelentő események elemzése és mérséklése céljából;
- az európai felügyeleti hatóságok közös bizottságának munkája révén hozzájárul a pénzügyi rendszerben a kockázatok és sérülékeny pontok ágazatokon átívelő azonosításához;
- az ERKT-vel egyeztetve megfelelő kritériumokat dolgoz ki a rendszerszintű kockázat azonosítása és nyomon követése céljából;
- nyomon követi, értékeli és jelenti a pénzügyi piacok stabilitásával kapcsolatos fejleményeket a saját hatáskörén belüli területeken, felhasználva mind a nyilvánosságnak szóló tájékoztatást, mind a nemzeti felügyeleti hatóságoktól gyűjtött információkat;
- részt vesz az ERKT munkájában annak biztosítása céljából, hogy megfelelően figyelembe vegyék a biztosítási és a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények ágazatának sajátos jellemzőit;
- a feladatainak ellátásához szükséges megfelelő tájékoztatás, valamint a figyelmeztetések és ajánlások megfelelő nyomon követésének biztosítása révén szorosan együttműködik az ERKT-vel.

A hatóság a külső kapcsolatok területén:

- az EBFH-rendelet által biztosított jogi kereten belül kapcsolatot alakít ki és közigazgatási megállapodásokat köt felügyeleti hatóságokkal, nemzetközi szervezetekkel és harmadik országok közigazgatásaival;
- az Európai Bizottság által hozott egyenértékűségi határozatok előkészítése céljából értékeli harmadik országok felügyeleti rendszerét;
- a biztosítási és a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények ágazatában hozzájárul a megbízható nemzetközi szabványok kidolgozásához;
- megerősíti a harmadik országokkal – mégpedig az egyenértékűség értékelése alá vont országokkal – kialakított kétoldalú kapcsolatokat.